പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 1 (സൃഷ്ടിഖണ്ഡമ്)/അധ്യായഃ 02

സൂത ഉവാച.

നമസ്യേ സർവലോകാനാം വിശ്വസ്യ ജഗതഃ പതിമ്.

യ ഇമം കുരുതേ ഭാവം സൃഷ്ടിരൂപം പ്രധാനവിത്1.

ലോകകൃല്ലോകതത്വജ്ഞോ യോഗമാസ്ഥായ യോഗവിത്.

അസൃജത്സർവഭൂതാനി സ്ഥാവരാണി ചരാണി ച2.

തമജം വിശ്വകർമാണം ചിത്പതിം ലോകസാക്ഷിണമ്.

പുരാണാഖ്യാനജിജ്ഞാസുർവ്രജാമി ശരണം വിഭുമ്3.

ബ്രഹ്മവിഷ്ണുഗിരീശേഭ്യോ നമസ്കൃത്വാ സമാഹിതഃ.

ഇംദ്രായ ലോകപാലേഭ്യഃ സവിത്രേ ച സമാധിനാ4.

മുനീനാം ച വരിഷ്ഠായ വസിഷ്ഠായ മഹാത്മനേ.

തദ്വക്ത്രേതഭാതതപസേ ജാതൂകർണ്യായ ചാക്ഷുഷേ5.

തസ്മൈ ഭഗവതേ നത്വാ വേദവ്യാസായ വേധസേ.

പുരുഷായ പുരാണായ ഭൃഗുവാക്യാനുവർതിനേ6.

തസ്മാദഹമുപാശ്രൗഷം പുരാണം ബ്രഹ്മവാദിനഃ.

സർവജ്ഞാത്സർവലോകേഷു പൂജിതാദ്ദീപ്തതേജസഃ7.

അവ്യക്തം കാരണം യത്തന്നിത്യം സദസദാത്മകമ്.

മഹദാദിവിശേഷാംതം സൃജതീതി വിനിശ്ചയഃ8.

അണ്ഡേ ഹിരണ്മയേ പൂർവം ബ്രഹ്മണഃ സൂതിരുത്തമാ.

അംഡസ്യാവരണം ചാദ്ഭിരപാമപി ച തേജസാ9.

വായുനാ തസ്യ വായോഃ ഖാത്തദ്ഭൂതാദിത ആവൃതമ്.

ഭൂതാദിർമഹതാ ചാപി അവ്യക്തേനാവൃതോ മഹാൻ10.

പ്രാദുർഭാവശ്ച ലോകാനാമംഡ ഏവോപവർണിതഃ.

നദീനാം പർവതാനാം ച പ്രാദുർഭാവോനുവർണ്യതേ11.

മന്വംതരാണാം സംക്ഷേപാത്കല്പാനാം ചോപവർണനമ്.

ബ്രഹ്മവൃക്ഷലയ ബ്രഹ്മപ്രജാസർഗോപവർണനമ്12.

കല്പാനാം സംചരശ്ചൈവ ജഗതഃ സ്ഥാപനം തഥാ.

ശയനം ച ഹരേരപ്സു പൃഥിവ്യുദ്ധരണം പുനഃ13.

ദശധാ ജന്മസംചാരോ ഭൃഗുശാപേന കേശവേ.

സന്നിവേശോ യുഗാദീനാം സർവാശ്രമവിഭാജനമ്14.

സ്വർഗസ്ഥാനവിഭാഗശ്ച മർത്യാനാം സ്വർഗചാരിണാം.

പശൂനാം പക്ഷിണാം ചൈവ സംഭവഃ പരികീർത്തിതഃ15.

തഥാ നിർവചനം കല്പം സ്വാധ്യായസ്യ പരിഗ്രഹഃ.

പ്രതിസർഗാഃ പുനഃ പ്രോക്താ ബ്രഹ്മണോ ബുദ്ധിപൂർവകാഃ16.

ത്രയോന്യേ്യബുദ്ധിപൂർവാസ്തേ തഥാ ലോകാനകല്പയത്.

ബ്രഹ്മണോ വദനേഭ്യശ്ച ഭൃഗ്വാദീനാം സമുദ്ഭവഃ17.

കല്പയോരംതരം പ്രോക്തം പ്രതിസംധിശ്ച സർഗയോഃ.

ഭൃഗ്വാദീനാമൃഷീണാം ച പ്രജാസർഗോപവർണനമ്18.

വസിഷ്ഠസ്യ ച ബ്രഹ്മർഷേർബ്രഹ്മത്ത്വം പരികീർത്തിതമ്.

സ്വായംഭുവസ്യ ച മനോസ്തതശ്ചാപ്യനുകീർതനമ്19.

ഉക്തോ നാഭേർവിസർഗശ്ച രജസശ്ച മഹാത്മനഃ.

ദ്വീപാനാം ച സമുദ്രാണാം പർവതാനാം ച കീർതനമ്20.

ദ്വീപഭേദസമുദ്രാണാമന്തർഭാവശ്ച സപ്തസു.

കീർത്യന്തേ യോജനാഗ്രേണ യേ ച തത്ര നിവാസിനഃ21.

തദീയാനി ച വർഷാണി നദീഭിഃ പർവതൈഃ സഹ.

ജംബൂദ്വീപാദയോ ദ്വീപാഃ സമുദ്രൈഃ സപ്തഭിർവൃതാഃ22.

അംഡസ്യാംതസ്ത്വിമേലോകാഃ സപ്തദ്വീപാ ച മേദിനീ.

സൂര്യാചംദ്രമസോശ്ചാരോ ഗ്രഹാണാം ജ്യോതിഷാം തഥാ23.

കീർത്യതേ ധ്രുവസാമർഥ്യാത്പ്രജാനാം ച ശുഭാശുഭമ്.

ബ്രഹ്മണാ നിർമിതഃ സൗരഃ സ്യംദനോർഥവശാത്സ്വയമ്24.

കല്പിതോ ഭഗവാംസ്തേന പ്രസർപതി ദിവാകരഃ.

സൂര്യാദീനാം സ്യംദനാനാം ധ്രുവാദേവ പ്രവർത്തനം25.

കല്പിതഃ ശിംശുമാരശ്ച യസ്യ പുച്ഛേ ധ്രുവഃ സ്ഥിതഃ.

സംഭവാംതേ ച സംഹാരഃ സംഹാരാംതേ ച സംഭവഃ26.

ദേവതാനാമൃഷീണാം ച മനോഃ പിതൃഗണസ്യ ച.

ന ശക്യം വിസ്തരാദ്വക്തുമിത്യുക്തം ച സമാസതഃ27.

അതീതാനാഗതാനാം വൈ സമം സ്വായംഭുവേന തു.

മന്വംതരേഷു ദേവാനാം പ്രജേശാനാം ച കീർതനമ്28.

നൈമിത്തികഃ പ്രാകൃതികസ്തഥൈവാത്യംതികഃ സ്മൃതഃ.

ത്രിവിധഃ സർവഭൂതാനാം കല്പിതഃ പ്രതിസംചരഃ29.

അനാവൃഷ്ടിർഭാസ്കരാച്ച ഘോരഃ സംവർത്തകാനലഃ.

മേഘാശ്ചൈകാർണവാ യേ തു തഥാ രാത്രിർമഹാത്മനഃ30.

സംധ്യാലക്ഷണമുദ്ദിഷ്ടം തഥാ ബ്രാഹ്മം വിശേഷതഃ.

ഭൂതാനാം ചാപി ലോകാനാം സപ്താനാമനുവർണനമ്31.

സംകീർത്യം തേ മയാ ചാത്ര പാപാനാം രൗരവാദയഃ.

സർവേഷാമേവ സത്വാനാം പരിണാമവിനിർണയഃ32.

ബ്രഹ്മണഃ പ്രതിസർഗശ്ച സർവസംഹാരവർണനമ്.

കല്പേകല്പേ ച ഭൂതാനാം മഹതാമപി സംക്ഷയഃ33.

സുസംഖ്യായ ച ബുദ്ധ്വാ വൈ ബ്രഹ്മണശ്ചാപ്യനിത്യതാമ്.

ദൗരാത്മ്യം ചൈവ ഭോഗാനാം സംസാരസ്യ ച കഷ്ടതാമ്34.

ദുർല്ലഭത്വം ച മോക്ഷസ്യ വൈരാഗ്യാദ്ദോഷദർശനമ്.

വ്യക്താവ്യക്തം പരിത്യജ്യ സത്വം ബ്രഹ്മണി സംസ്ഥിതമ്35.

നാനാത്വ ദർശനാത്സുസ്ഥസ്തതസ്തദഭിവർത്തതേ.

തതസ്താപത്രയാതീതോ വിരൂപാഖ്യോ നിരംജനഃ36.

ആനംദം ബ്രഹ്മണഃ പ്രാപ്തോ ന ബിഭേതി കുതശ്ചന.

ഇതി കൃത്യ സമുദ്ദേശഃ പ്രമാണസ്യോപവർണിതഃ37.

കീർത്യംതേ ജഗതോ യത്ര സർഗപ്രലയവിക്രിയാഃ.

പ്രവൃത്തിശ്ചാപി ഭൂതാനാം നിവൃത്തീനാം ഫലാനി ച38.

പ്രാദുർഭാവോ വസിഷ്ഠസ്യ ശക്തേർജന്മ തഥൈവ ച.

സൗദാസാന്നിഗ്രഹസ്തസ്യ വിശ്വാമിത്രകൃതേന ച39.

പരാശരസ്യ ചോത്പത്തിരദൃശ്യന്ത്യാം യഥാ വിഭോഃ.

ജജ്ഞേ പിതൄണാം കന്യായാം വ്യാസശ്ചാപി യഥാ മുനിഃ40.

ശുകസ്യ ച യഥാ ജന്മ പുത്രസ്യ സഹ ധീമതഃ.

പരാശരസ്യ വിദ്വേഷോ വിശ്വാമിത്രകൃതോ യഥാ41.

വസിഷ്ഠസംഭൃതശ്ചാഗ്നിർവിശ്വാമിത്രജിഘാംസയാ.

സംധാനഹേതോർവിഭുനാ ജീർണഃ കണ്വേന ധീമതാ42.

ദേവേന വിപ്രാ വിപ്രാണാം വിശ്വാമിത്രഹിതൈഷിണാ.

ഏകം വേദം ചതുഃപാദം ചതുർധാ പുനരീശ്വരഃ43.

യഥാ ബിഭേദ ഭഗവാൻ വ്യാസഃ സർവേഷ്വനുഗ്രഹാത്.

തസ്യ ശിഷ്യപ്രശിഷ്യൈശ്ച ശാഖാഭേദാഃ പുനഃ കൃതാഃ44.

പ്രയാഗേ മുനിവര്യൈശ്ച യഥാ പൃഷ്ടഃ സ്വയം പ്രഭുഃ.

കൃഷ്ണേനേ ചാനുശിഷ്ടാസ്തേ മുനയോ ധർമകാംക്ഷിണഃ45.

ഏതത്സർവം യഥാതത്വമാഖ്യാതം ദ്വിജസത്തമാഃ.

മുനീനാം ധർമനിത്യാനാം ലോകതംത്രമനുത്തമമ്46.

ബ്രഹ്മണാ യത്പുരാ പ്രോക്തം പുലസ്ത്യായ മഹാത്മനേ.

പുലസ്ത്യേനാഥ ഭീഷ്മായ ഗംഗാദ്വാരേ പ്രഭാഷിതമ്47.

ധന്യം യശസ്യമായുഷ്യം സർവ്വപാപപ്രണാശനമ്.

കീർതനം ശ്രവണം ചാസ്യ ധാരണം ച വിശേഷതഃ48.

സൂതേനാനുക്രമേണേദം പുരാണം സംപ്രകാശിതമ്.

ബ്രാഹ്മണേഷു പുരാ യച്ച ബ്രഹ്മണോക്തം സവിസ്തരമ്49.

പാദമസ്യ വിദൻസമ്യഗ്യോധീയീത ജിതേംദ്രിയഃ.

തേനാധീതം പുരാണം സ്യാത്സർവം നാസ്ത്യത്ര സംശയഃ50 1.2.50.

യോ വിദ്യാച്ചതുരോ വേദാൻസാംഗോപനിഷദോ ദ്വിജഃ.

പുരാണം ച വിജാനാതി യഃ സ തസ്മാദ്വിചക്ഷണഃ51.

ഇതിഹാസപുരാണാഭ്യാം വേദം സമുപബൃംഹയേത്.

ബിഭേത്യല്പശ്രുതാദ്വേദോ മാമയം പ്രതരിഷ്യതി52.

അധീത്യ ചൈകമധ്യായം സ്വയം പ്രോക്തം സ്വയംഭുവാ.

ആപദഃ പ്രാപ്യ മുച്യേത യഥേഷ്ടാം പ്രാപ്നുയാദ്ഗതിമ്53.

പുരാ പരംപരാം വക്തി പുരാണം തേന വൈ സ്മൃതമ്.

നിരുക്തിമസ്യ യോ വേദ സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ54.

ഋഷയോഹ്യബ്രുവൻസൂതം കഥം ഭീഷ്മേണ സങ്ഗതഃ.

ബ്രഹ്മണോ മാനസഃ പുത്രഃ പുലസ്ത്യോ ഭഗവാനൃഷിഃ55.

ദുർലഭം ദർശനം യസ്യ നരൈഃ പാപസമന്വിതൈഃ.

അത്യാശ്ചര്യമിദം സൂത ക്ഷത്രിയേണ കഥം മുനിഃ56.

ആരാധിതോ ബൃഹദ്ഭൂതസ്തന്നോ വദ മഹാമതേ.

കീദൃശം വാ തപസ്തേന കോ വാന്യോ നിയമഃ കൃതഃ57.

യേന തുഷ്ടോ മുനിർബ്രാഹ്മസ്തഥാ തേന പ്രഭാഷിതഃ.

പർവം വാപ്യഥ പർവാർധം സമഗ്രം വാ പ്രഭാഷിതമ്58.

യസ്മിൻസ്ഥാനേ യഥാദൃഷ്ടഃ പുലസ്ത്യോ ഭഗവാനൃഷിഃ.

തന്നോ വദ മഹാഭാഗ കല്യാഃ സ്മ ശ്രവണേ വയമ്59.

സൂത ഉവാച.

യത്ര ഗംഗാ മഹാഭാഗാ സാധൂനാം ഹിതകാരിണീ.

വിഭിദ്യ പർവതം വേഗാന്നിഃസൃതാ ലോകപാവനീ60.

ഗംഗാദ്വാരേ മഹാതീർഥേ ഭീഷ്മഃ പിതൃപരായണഃ.

ശുശ്രൂഷുഃ സുചിരം കാലം മഹതാം നിയമേ സ്ഥിതഃ61.

യാവദ്വർഷശതം സാഗ്രം പരമേണ സമാധിനാ.

ധ്യായമാനഃ പരം ബ്രഹ്മ ത്രികാലം സ്നാനമാചരത്62.

പിതൄന്ദേവാംസ്തർപയതഃ സ്വാധ്യായേന മഹാത്മനഃ.

ആത്മാനം കർഷതശ്ചാസ്യ തുഷ്ടോ ദേവഃ പിതാമഹഃ63.

ഉവാച തനയം ബ്രഹ്മാ പുലസ്ത്യമൃഷിസത്തമമ്.

സ ത്വം ദേവവ്രതം ഭീഷ്മം വീരം കുരുകുലോദ്ഭവമ്64.

തപസഃ സംനിവർത്തസ്വ കാരണം ചാസ്യ കീർത്തയ.

പിതൄൻഭക്ത്യാ മഹാഭാഗോ ധ്യായമാനസ്സമാസ്ഥിതഃ65.

യോ ഹ്യസ്യ മനസഃ കാമസ്തം സംപാദയമാചിരമ്.

പിതാമഹവചഃ ശ്രുത്വാ പുലസ്ത്യോ മുനിസത്തമഃ66.

ഗംഗാദ്വാരമഥാഗത്യ ഭീഷ്മം വചനമബ്രവീത്.

വരം വരയ ഭദ്രം തേ യത്തേ മനസി വർത്തതേ67.

തുഷ്ടസ്തേ തപസാ വീര സാക്ഷാദ്ദേവഃ പിതാമഹഃ.

ബ്രഹ്മണാ പ്രേഷിതസ്തേഹം വരാന്ദാസ്യാമി കാംക്ഷിതാൻ68.

ഭീഷ്മോപി തദ്വചഃ ശ്രുത്വാ മനഃശ്രോത്രസുഖാവഹമ്.

ഉന്മീല്യ നയനേ ദൃഷ്ട്വാ പുലസ്ത്യം പുരതഃ സ്ഥിതമ്69.

അഷ്ടാംഗപ്രണിപാതേന നത്വാ തം മുനിസത്തമമ്.

ഉവാച പ്രണതോ ഭൂത്വാ സർവാംഗാലിംഗിതാവനിഃ70.

അദ്യ മേ സഫലം ജന്മ ദിനം ചേദം സുശോഭനമ്.

ഭവതശ്ചരണൗ ദൃഷ്ടൗ ജഗദ്വംദ്യൗ മയാ ത്വിഹ71.

തപസശ്ച ഫലം പ്രാപ്തം യദ്ദൃഷ്ടോഭഗവാന്മയാ.

വരപ്രദോ വിശേഷേണ സംപ്രാപ്തശ്ച നദീതടേ72.

ഇയം ബ്രസീ മയാ ക്ലപ്താ ആസ്യതാം സുഖദാ കൃതാ.

അർഘ്യപാത്രേ തു പാലാശേ ദൂർവാക്ഷതസുമൈഃ കുശൈഃ73.

സർഷപൈശ്ച ദധിക്ഷൗദ്രൈര്യവൈശ്ച പയസാ സഹ.

അഷ്ടാംഗോ ഹ്യേഷ നിർദ്ദിഷ്ടോ ഹ്യർഘോ ഹി മുനിഭിഃ പുരാ74.

ശ്രുത്വൈതദ്വചനം തസ്യ ഭീഷ്മസ്യാമിതതേജസഃ.

ഉപവിഷ്ടോ ബ്രഹ്മസുതഃ പുലസ്ത്യോ ഭഗവാനൃഷിഃ75.

വിഷ്ടരം സഹപാദ്യേന അർഘപാത്രം മുദാന്വിതഃ.

ജുജോഷ ഭഗവാൻപ്രീതഃ സദാചാരേണ തേന തു76.

പുലസ്ത്യ ഉവാച.

സത്യവാന്ദാനശീലോസി സത്യസംധിർനരേശ്വരഃ.

ഹ്രീമാന്മൈത്രഃ ക്ഷമാശീലോ വിക്രാംതഃ ശത്രുശാസനേ77.

ധർമജ്ഞസ്ത്വം കൃതജ്ഞസ്ത്വം ദയാവാൻപ്രിയഭാഷിതാ.

മാന്യമാനയിതാ വിജ്ഞോ ബ്രഹ്മണ്യഃ സാധുവത്സലഃ78.

തുഷ്ടസ്തേഹം സദാ വത്സ പ്രണിപാതപരസ്യ വൈ.

പ്രബ്രൂഹി ത്വം മഹാഭാഗ കഥനം തേ വദാമ്യഹമ്79.

ഭീഷ്മ ഉവാച.

ഭഗവൻഭഗവാൻബ്രഹ്മാ കസ്മിൻകാലേ സ്ഥിതോ വിഭുഃ.

സൃഷ്ടിം ചകാര വൈ പൂർവം ദേവാദീനാം വദസ്വ മേ80.

സ്ഥിതിം വാ ഭഗവാന്വിഷ്ണുഃ കഥം രുദ്രസ്തു നിർമിതഃ.

കഥം വാ ഋഷയോ ദേവാസ്സൃഷ്ടാസ്തേന മഹാത്മനാ81.

കഥം പൃഥ്വീ കഥം വ്യോമ കഥം ചേമേ തു സാഗരാഃ.

കഥം ദ്വീപാഃ പർവതാശ്ച ഗ്രാമാരണ്യപുരാണി ച82.

മുനീൻപ്രജാപതീംശ്ചൈവ സപ്തർഷീൻപ്രവരാനപി.

വർണാന്വായും പുരാസ്ഥാനം ഗംധർവാന്യക്ഷരാക്ഷസാൻ83.

തീർഥാനി സരിതോ വാഥ സൂര്യാദീൻഗ്രഹതാരകാൻ.

യഥാ സസർജ ഭഗവാംസ്തഥാ മേ ത്വം വദസ്വ ഹ84.

പുലസ്ത്യ ഉവാച.

പരഃ പരാണാം പരമഃ പരമാത്മാ പിതാമഹഃ.

രൂപവർണാദിരഹിതോ വിശേഷണ വിവർജിതഃ85.

അപക്ഷയവിനാശാഭ്യാം പരിണാമർദ്ധിജന്മഭിഃ.

ഗുണൈർവിവർജിതഃ സർവൈഃ സ ഭാതീതി ഹി കേവലമ്86.

സർവത്രാസൗ സമശ്ചാപി വസന്നനുപമോ മതഃ.

ഭാവയൻബ്രഹ്മരൂപേണ വിദ്വദ്ഭിഃ പരിപഠ്യതേ87.

തം ഗുഹ്യം പരമം നിത്യമജമക്ഷയമവ്യയമ്.

തഥാ പുരുഷരൂപേണ കാലരൂപേണ സംസ്ഥിതമ്88.

തം നത്വാഹം പ്രവക്ഷ്യാമി യഥാ സൃഷ്ടിം ചകാര ഹ.

പൂർവം തു പദ്മശയനാദുത്ഥായ ജഗതഃപ്രഭുഃ89.

ഗുണവ്യംജനസംഭൂതഃ സർഗകാലേ നരാധിപ.

സാത്വികോ രാജസശ്ചൈവ താമസശ്ച ത്രിധാ മഹാൻ90.

പ്രധാനതത്വേന സമം തഥാ ബീജാദിഭിർവൃതഃ.

വൈകാരികസ്തൈജസശ്ച ഭൂതാദിശ്ചൈവ താമസഃ91.

ത്രിവിധോയമഹംകാരോ മഹത്തത്ത്വാദജായത.

ഭൂതേംദ്രിയാണാം പംചാനാം തഥാ കർമേന്ദ്രിയൈഃ സഹ92.

പൃഥിവ്യാപസ്തഥാതേജോ വായുരാകാശമേവ ച.

ഏകൈകശഃ സ്വരൂപേണ കഥയാമി യഥോത്തരമ്93.

ശബ്ദമാത്രമഥാകാശം ഭൂതാദിഃ ഖം സമാവൃണോത്.

അഥാകാശം വികുർവാണം സ്പർശമാത്രം സസർജ ഹ94.

ബലവാനേഷ വൈ വായുസ്തസ്യ സ്പർശോ ഗുണോ മതഃ.

ആകാശം ശബ്ദമാത്രം തു സ്പർശമാത്രം സമാവൃണോത്95.

തതോ വായുർവികുർവാണോ രൂപമാത്രം സസർജ ഹ.

ജ്യോതീരൂപന്തു തദ്വായുസ്തദ്രൂപഗുണമുച്യതേ96.

സ്പർശരൂപസ്തു വൈ വായൂ രൂപമാത്രം സമാവൃണോത്.

ജ്യോതിശ്ചാപി വികുർവാണം രസമാത്രം സസർജ ഹ97.

സംഭവംതി തതോംഭാംസി രൂപമാത്രം സമാവൃണോത്.

വികുർവാണാനി ചാംഭാംസി ഗംധമാത്രം സസർജിരേ98.

സംഘാതോ ജായതേ തസ്മാത്തസ്യ ഗംധോ മതോ ഗുണഃ.

തൈജസാനീന്ദ്രിയാണ്യാഹുർദേവാ വൈകാരികാ ദശ99.

ഏകാദശമ്മനശ്ചാത്ര ദേവാ വൈകാരികാഃ സ്മൃതാഃ.

ത്വക്ചക്ഷുർനാസികാ ജിഹ്വാ ശ്രോത്രമത്ര ച പംചമമ്100 1.2.100.

ഏതേഷാം തു മതം കൃത്യം ശബ്ദാദി ഗ്രഹണം പുനഃ.

വാക്പാണിപാദപായൂനി ചോപസ്ഥം തത്ര പഞ്ചമമ്101.

വിസർഗശില്പഗത്യുക്തിർഗുണാ ഏഷാം വിപര്യയാത്.

ആകാശ വായു തേജാംസി സലിലം പൃഥിവീ തഥാ102.

ശബ്ദാദിഭിർഗുണൈർവീര യുക്താനീത്യുത്തരോത്തരൈഃ.

ശാംതാ ഘോരാശ്ച മൂഢാശ്ച വിശേഷാസ്തേന തേ സ്മൃതാഃ103.

നാനാവീര്യാഃ പൃഥഗ്ഭൂതാസ്തതസ്തേ സംഹതിം വിനാ.

നാശക്നുവൻപ്രജാഃ സ്രഷ്ടുമസമാഗമ്യ കൃത്സ്നശഃ104.

സമേത്യാന്യോന്യസംയോഗാത്പരസ്പരസമാശ്രയാത്.

ഏകസംഘാതലക്ഷാശ്ച സംപ്രാപ്യൈക്യമശേഷതഃ105.

പുരുഷാധിഷ്ഠിതത്വാച്ച വ്യക്താനുഗ്രഹണേ തഥാ.

മഹദാദയോ വിശേഷാംതാ ഹ്യംഡമുത്പാദയംതി വൈ106.

തത്ക്രമേണ വിവൃത്തം തു ജലബുദ്ബുദവത്സമമ്.

തത്രാവ്യക്തസ്വരൂപോസൗ വ്യക്തരൂപീ ജനാർദനഃ107.

ബ്രഹ്മാബ്രഹ്മസ്വരൂപേണ സ്വയമേവ വ്യവസ്ഥിതഃ.

മേരുരുൽബമഭൂത്തസ്യ ജരായുശ്ച മഹീധരാഃ108.

ഗർഭോദകം സമുദ്രാശ്ച തസ്യാസംശ്ച മഹാത്മനഃ.

തത്ര ദ്വീപാസ്സമുദ്രാശ്ച സജ്യോതിർലോകസംഗ്രഹഃ109.

തസ്മിന്നംഡേ ഭവന്വീര സദേവാസുരമാനുഷാഃ.

വാരി വഹ്യനിലാകാശൈർവ്യതൈർഭൂതാദിനാ ബഹിഃ110.

വൃതം ദശഗുണൈരംഡം ഭൂതാദിർമഹതാ തഥാ.

അവ്യക്തേനാവൃതോ രാജംസ്തൈഃ സർവൈഃ സഹിതോ മഹാൻ111.

ഏഭിരാവരണൈഃ സർവൈഃ സർവഭൂതൈശ്ച സംയുതമ്.

നാരികേലഫലം യദ്വദ്ബീജം ബാഹ്യദലൈരിവ112.

ബ്രഹ്മാ സ്വയം ച ജഗതോ വിസൃഷ്ടൗ സംപ്രവർത്തതേ.

സൃഷ്ടിം ച പാത്യനുയുഗം യാവത്കല്പവികല്പനാ113.

സ സംജ്ഞാം യാതി ഭഗവാനേക ഏവ ജനാർദനഃ.

സത്വഭുഗ്ഗുണവാന്ദേവോ ഹ്യപ്രമേയ പരാക്രമഃ114.

തമോദ്രേകം ച കല്പാംതേ രൂപം രൗദ്രം കരോതി ച.

രാജേംദ്രാഖിലഭൂതാനി ഭക്ഷയത്യതിഭീഷണഃ115.

ഭക്ഷയിത്വാ ച ഭൂതാനി ജഗത്യേകാർണവീകൃതേ.

നാഗപര്യംകശയനേ ശേതേ സർവസ്വരൂപധൃക്116.

പ്രബുദ്ധശ്ച പുനഃ സൃഷ്ടിം പ്രകരോതി ച രൂപധൃക്.

സൃഷ്ടിസ്ഥിത്യംതകരണാദ്ബ്രഹ്മവിഷ്ണുശിവാത്മകഃ117.

സ്രഷ്ടാ സൃജതി ചാത്മാനം വിഷ്ണുഃ പാല്യം ച പാതി ച.

ഉപസംഹ്രിയതേ ചാപി സംഹർത്താ ച സ്വയം പ്രഭുഃ118.

പൃഥിവ്യാപസ്തഥാ തേജോ വായുരാകാശമേവ ച.

സ ഏവ സർവഭൂതേശോ വിശ്വരൂപോ യതോവ്യയഃ119.

സർഗാദികം തതോസ്യൈവ ഭൂതസ്ഥമുപകാരകമ്.

സ ഏവ സൃജ്യഃ സ ച സർഗകർത്താ സ ഏവ പാല്യം പ്രതിപാല്യതേ യതഃ.

ബ്രഹ്മാദ്യവസ്ഥാഭിരശേഷമൂർത്തിർബ്രഹ്മാ വരിഷ്ഠോ വരദോ വരേണ്യഃ120.

.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പ്രഥമേ സൃഷ്ടിഖംഡേ പുരാണാവതാരേ ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ2.
